

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 13. júní 2018

23. tölublað | 12. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
DAY-DATE 40

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Nýttu ekki góðærið til að byggja upp vörumerki

Ragnar Gunnarsson, framkvæmdastjóri Brandenburg, segir að ferðaþjónustan hafi sinnt illa uppbyggingu vörumerkja í uppsveiflunni. Hann gagnrýnir einnig að markaðsmál margra fyrirtækja byggist á skammtímaáðgerðum. Lýsandi dæmi sé hve seint smásalar brugðust við komu Costco á markaðinn.

»6

»2

Meta Arion allt að 56 prósent yfir útboðsgengi
Greinendur IFS og Capacent meta gengi hlutabréfa í Arion banka á bilinu 18 til 56 prósent hærra en útboðsgengi bréfanna í nýjum verðmötum. Erfitt að sjá hvernig stjórnendur bankans ætla að ná tveggja stafa tölu í arðsemi á eigið fé.

»4

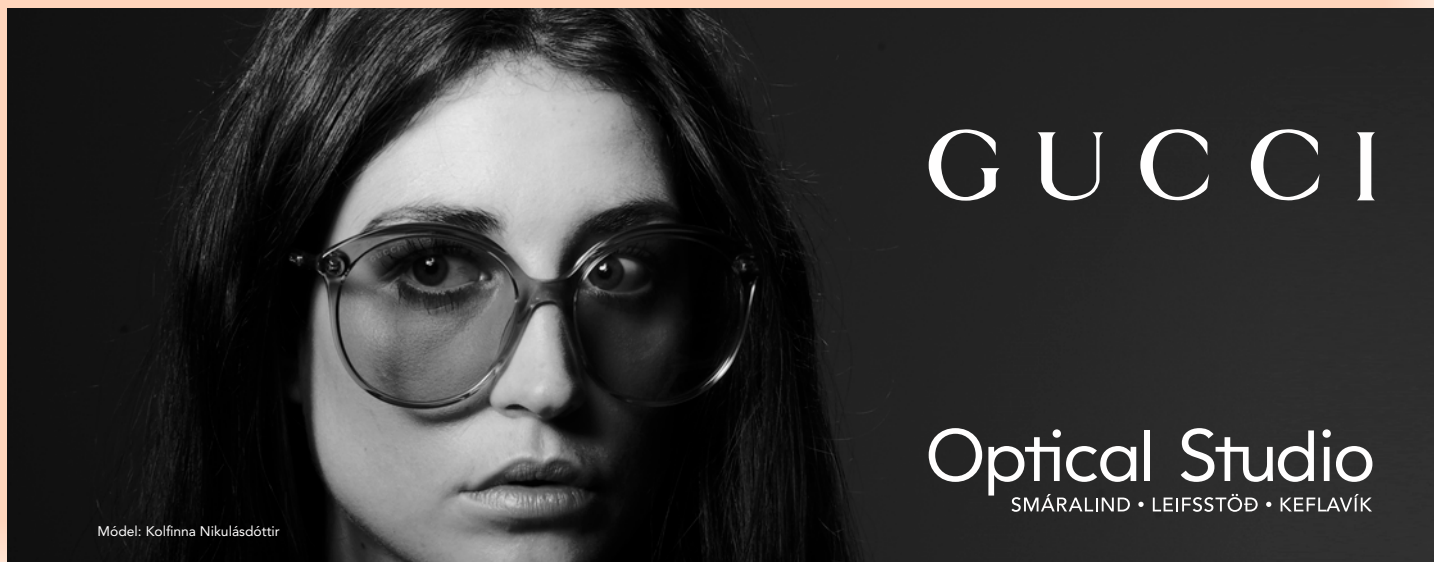
Jákvætt að fleiri komi að borðinu

Aðstoðarforstjóri FME segir það ekki endilega til bóta að aðeins ein stofnun komi að því að greina kerfisáhættu á fjármálamörkuðum. Það sé heilbriggt að fleiri „komi að borðinu“.

»10

Samkeppnishæfni og heimatilbúinn vandi

„Umbætur á þessu sviði sem og á öðrum verða eingöngu með pólitísku eignarhaldi og vinnur tíminn ekki með stjórnvöldum í þeim efnum. Þau sem ráða verða að segja hvað þau vilja og hrinda því svo í framkvæmd,“ segir Sigurður Hannesson, framkvæmdastjóri SI, í aðsendri grein.

GUCCI

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

Módel: Kolfinna Nikulásdóttir

Virði isganganna rauk upp um 55 prósent í fyrra

Virði félagsins Into the Glacier, sem býður upp á daglegar ferðir inn í isgöngin í Langjökli, jókst um riflega 55 prósent í bókum stærsta eiganda þess, framtakssjóðsins Landsbréf Icelandic Tourism Fund, í fyrra og var félagið metið á um 1.565 milljónir króna í lok ársins.

Sjóðurinn, sem er í eigu Icelandair Group, Landsbankans og sjó lifeyrissjóða, bætti við eignarhlut sinn í félaginu á síðasta ári og átti í lok ársins 96 prósent hlut sem var þá metinn á riflega einn og hálftan milljarð, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi. Til samanburðar átti framtakssjóðurinn 88 prósent hlut – að virði 885 milljónir króna – í lok árs 2016.

Isögngin, sem eru stærstu manngerðu isgöngin í heimi, eru stærsta einstaka eign framtakssjóðsins.

Virði 55 prósent eignarhlutar framtakssjóðsins í LAVA, eldfjalla- og jarðfræðisýningu á Hvolsvelli, jókst jafnframt um 63 prósent í bókum sjóðsins í fyrra og var metið á 240 milljónir í lok ársins.

Þá seldi sjóðurinn allan hlut sinn í félaginu IWE, sem rekur hvala-sýningu á Grandanum, fyrir um 440 milljónir króna. Kaupandi var ST Holding, eignarhaldsfélag Special Tours, sem er í meirihlutaeigu Eyþórs Arnalds fjárfestis, en sjóðurinn festi um leið kaup á þriðjungs hlut í því félagi. Var sá hlutur metinn á 821 milljón króna í lok liðins árs.

Auk þess keypti framtakssjóðurinn 20 prósent hlut í Íslenskum heilsulindum, dótturfélagi Bláa

Isögngin hafa notið vaxandi vinsælda á meðal ferðamanna á undanförunum árum. FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

1,6

milljarðar króna var virði isganganna í Langjökli í lok síðasta árs.

lónsins, sem fjárfestir einkum í baðstöðum og er meðal annars einn af stærstu hluthöfum jarðbaðanna við Mývatn. Eignarhlutur sjóðs Landsbréfa í félaginu nam um 367 milljónum í lok síðasta árs.

Alls hagnaðist framtakssjóðurinn um 368 milljónir króna í fyrra borið saman við 390 milljóna hagnað árið áður. Átti sjóðurinn eignir fyrir riflega fjóra milljarða í lok árs 2017.

Fjárfestingatímabili sjóðsins lýkur á þessu ári og er gert ráð fyrir að honum verði slitið árið 2022. Samtals voru innkallaðar 1.210 milljónir króna í fyrra en ódregin hlutfjárloforð voru um 850 milljónir í lok ársins. – kj

Greinendur mæla með því að fjárfestar kaupi hlutabréf í Arion banka í útboðinu sem lýkur á morgun. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Meta Arion allt að 56 prósent yfir útboðsgengi

Greinendur meta gengi hlutabréfa í Arion banka allt að 56 prósent hærra en útboðsgengi bréfanna. Sérfræðingar IFS telja líklegt að vaxtamunur muni lækka vegna aukinnar samkeppni. Capacent segir vaxtarmöguleika íslenskra banka takmarkaða.

Gengi hlutabréfa í Arion banka er metið á bilinu 18 til 56 prósent hærra en útboðsgengi bréfanna í nýjum verðmötum ráðgjafaryrirtækjanna Capacent og IFS sem Markaðurinn hefur undir höndum. Greinendur IFS telja að verðmæti bankans geti risið undir genginu 0,83 af bókferðum eigin fé hans en sérfræðingar Capacent verðleggja bankann á genginu 0,94. Til samanburðar býst fjárfestum að kaupa bréf í bankanum á genginu 0,6 til 0,7 í hlutfjárútboði hans sem lýkur á morgun.

Í greiningu IFS, sem metur gengi bréfa í Arion banka 18 til 37 prósent hærra en útboðsgengið, er því spáð að vaxtamunur bankans muni á næstu árum lækka vegna aukinnar samkeppni og órrar tæknipróunar og verði til lengri tíma lítið allt að 2,8 prósent af vaxtaberandi eignum. Til samanburðar hefur munurinn verið að meðaltali um þrjú prósent undanfarin fimm ár.

Greinendur IFS gera auk þess ráð fyrir því að bankinn lækki eigið fé sitt „tiltölulega hratt“ með „myndarlegum“ arðgreiðslum og útgáfu vikjandi skuldbréfa þannig að almenna eiginfjárhlutfall hans fari niður í 17 prósent, en hlutfallið stóð í 23,6 prósentum í lok fyrsta ársfjórðungs.

Þá er því spáð í verðmæti IFS að hlutfall kostnaðar bankans af tekjum lækki úr 62,1 prósent í 52,7 prósent árið 2030 og að arðsemi eigin fjár lækki úr 6,6 prósentum í 9,7 prósent árið 2026. Stjórnendur bankans hafa til samanburðar sett sér það markmið að kostnaðarhlutfallið lækki í um það bil 50 prósent og að arðsemi eigin fjár nái tveggja stafa tölum. Er tekið fram í verðmætinu að fyrrnefnda markmið-

192,4

milljarðar er verðmæti Arion miðað við gengið 0,94 fyrir hverja krónu af eigin fé

id sé „býsna metnaðarfullt ef horft er á kostnaðarhlutföll íslenskra banka um tíðina í bráð og lengd“ og að bankinn hafi „stórt verk að vinna“ til þess að ná sáðarnefnda markmiðinu. Raunar segjast greinendurnir ekki sjá – eins og sakir standa – hvernig stjórnendur bankans ætla að auka arðsemina þannig að hún verði tveggja stafa tala.

Valitor stór óvissuþáttur

Í því sambandi benda þeir á að vegna smáðar innlends fjármálaarkaðar séu viðskiptabankarnir „langt“ frá því að ná hægkvæmri stærð í starfsemi sinni. Þó beri að líta til þess að bankaþjónusta sé ódúgum af færast á netið og í lausnir fyrir farsíma. Áhrif þess séu „nær okkur í tíma en marga grunar“. Er það mat IFS að eiginleg útibú muni að stórum hluta leggast af á landinu á næstu árum og starfsfólki í höfuðstöðvum jafnframt fækka. Allt þetta muni spara mikla fjármuni í launum og kostnaði við rekstur útibúanna.

Að mati sérfræðinga IFS er starfsemi Valitors, dótturfélags Arion banka, helsti óvissuþátturinn þegar kemur að þóknatekjum bankans til framtíðar lítið, en í verðmætinu kemur fram að greiðslukort og greiðslukortalausnir hafi staðið undir um 40 prósentum af hreinum þóknatekjum bankans á síðasta ári.

Er tekið fram að starfsemi greiðslukortafyrirtækisins sé um þessar

mundir að draga úr hreinum þóknatekjum samstæðunnar þar sem gjöld vaxi hraðar en tekjur. Stjórnendur bankans hafa sagst gera ráð fyrir umtalsverðum vexti í erlendum þóknatekjum Valitors – samhliða útrás félagsins á erlenda markaði – en sérfræðingarnir búast á hinn bóginn ekki við miklum vexti þóknatekna greiðslukortafyrirtækisins umfram annan vöxt. Benda þeir á að þróun í fjártækni og gervigreind sé hröð þessi misserin og því þurfi félagið að halda vel á spöllum til þess að halda markaðsstöðu sinni. Auk þess missi Valitor stóran viðskiptavin á þessu ári – bandaríska fyrirtækið Stripe – og ef félaginu tækist ekki að fá nýjan viðskiptavin í hans stað muni það hafa „veruleg áhrif“ á afkomu þess.

Takmörkuð vaxtartækifæri

Greinendur Capacent, sem meta gengi bréfa í Arion banka 34 til 56 prósent hærra en útboðsgengið, benda á að óvarlegt sé að gera ráð fyrir miklum framtíðarvexti hjá bankanum. Vöxtur íslensku bankanna sé takmarkaður í núverandi rekstrarformi og einskorðist við Ísland og fólksfölgun hér á landi.

Gert er ráð fyrir að fyrsti viðskiptadagur með hlutabréfin í kauphöll hér á landi og í Stokkhólmi verði á föstudag. Síðasta fimmtudag hófðu fjárfestar skráð sig samanlagt fyrir næri 30 prósent hlut í bankanum. Kaupþing og vognunarsjóðurinn Att-estor Capital hyggjast selja að lágmarki 22,6 prósent hlut í útboðinu, miðað við útistandandi hlutafé, en að hámarki um 41 prósent. Hafa erlendir fjárfestingarsjóðir verið fyrirferðarmestir þeirra sem hafa skráð sig fyrir hlut. kristinningi@frettabladid.is

S&P segir aukna áhættu fylgja sókn lifeyrissjóða í húsnæðislan

Áhætta er fölginn í því að lifeyrissjóðir hafa auknið lánveitingar til heimila á kostnað bankakerfisins á undanförunum árum. Enda hefur ekki enn reynt á getu þeirra til að hafa eftirlit með lánveitingunum. Þetta kemur fram í áliti matsfyrirtækisins S&P sem staðfesti á föstudag óbreytta láns-hæfiseinkunn ríkissjóðs eða A/A-1 með stöðugum horfum.

Markaðshlutdeild lifeyrissjóða á þessu sviði hefur vaxið í 18 prósent úr 10 prósentum á tveimur árum. Slæm ávöxtun af eignum lifeyrissjóða gæti

haft í för með sér að skerða þurfi lifeyrissjóðir. Það gæti leitt til verri fjárhagsstöðu heimila sem gæti haft efnahagslegar afleiðingar, segir í greiningunni.

Bent er á að sögulega hafi lán hær- lendis hækkað meira en sem nemur vexti í framleiðni og verðbólgu. Búast má við í ljósi kröftugs hagvaxtar að vissir hópar launþega krefjast umtalsverðra launahækkana, sem gæti dregið úr samkeppnishæfni landsins, ef kröfur annarra stétta verði á sömu leið. – hvj

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFELAG 365 miðlar ehf., Skaftahlíð 24, 105 Reykjavík, sími 512 5800

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 512 5800

Ritstjóri Hördur Egiðsson hordur@frettabladid.is

Ábyrgðarmaður Kristín Þorsteinsdóttir

Netfang auglýsingaedeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Sjónvarpsdreifikerfi fyrir hótél, gistiheimili og skip.

ÖREIND – Tengir þig við framtíðina!

Auðbrekku 3 • Kópavogur • s. 564 1600
oreind@oreind.is • www.oreind.is

sart SAMTÖK KAUFSTAKKA

Hagnaður Arctic Adventures nam 356 milljónum og jókst um hátt í 80 prósent

Straumharf, dótturfélag Arctic Adventures, stærsta afþreyingarfélag landsins, hagnaðist um 356 milljónir króna í fyrra og jókst hagnaðurinn um hátt í 80 prósent frá fyrra ári, samkvæmt nýbirtum ársreikningi félagsins.

Rekstrartekjur félagsins námu riflega 3,4 milljörðum króna á árinu borið saman við tæpa tva milljarða árið 2016 og þá voru rekstrargjöldin 2,9 milljarðar og jukust um 1,1 milljarð á milli ára.

Jón Þór Gunnarsson, forstjóri Arctic Adventures.

Straumharf á að fullu félögin Arctic Sea Tours, Scuba Iceland, Magmadive, Austari og tvö hótél á Suðurlandi.

Afþreyingarfélagið átti eignir upp á 2,1 milljarð króna í lok síðasta árs

borið saman við 1,4 milljarða í lok árs 2016 og þá var eigið fé félagsins um 994 milljónir í lok 2017.

Stjórn Straumharfs hefur lagt til að greiddur verði 400 milljóna króna arður til hluthafa í ár.

Í skýrslu stjórnarinnar er tekið fram að líklegt sé að hægja muni á innri vexti félagsins í ár vegna minni vaxtar í komum ferðamanna. Félagið muni bregðast við því með auknu kostnaðaraðhaldi og markaðsókn. – kj

Ford KUGA TITANIUM

YFIRBURÐIR

Hæfni og yfirburðir Ford Kuga AWD liggja í öfluðu fjórhjóladrifi, mikilli veghæð og einstakri dráttargetu þar sem hann leikandi dregur 2.100 kg. Þú situr hátt í Kuga, aksturseginnleikar eru fyrsta flokks og þægindin í hámarki. Ford Kuga er búinn íslensku leiðsögukerfi, 8" skjá, Bluetooth, raddstýringu og fimm stjörnu öryggi. Ford Kuga er einstaklega hæfur til að koma þér og þínum hvert á land sem er við hvaða aðstæður sem er.

FORD KUGA TITANIUM S AWD SJÁLFSKIPTUR

VERÐ: 5.610.000 KR.

TILBOÐSVERÐ:

5.190.000 KR.

FORD KUGA TITANIUM S AWD

- 150 hestafla díslivél
- Leðuráklæði á sætum
- Rafdrifnar stillingar á öikumannssæti
- Fjölstillanlegt farþegasæti
- Öryggispakki
- Vindskeið að aftan
- Upphitanlegt stýri
- 2.100 kg dráttargeta
- 9 Sony hátalarar
- Apple Car Play og Android Auto
- Leiðsögukerfi með Íslandskort
- Dökklitaðar rúður í farþegarými
- Upphitanleg framrúða
- Lyklalaust aðgengi
- Tölvustýrd tvískipt miðstöð með loftkælingu
- Rafdrifin opnun afturhlera með skynjara
- Stöðugleikastýrikerfi fyrir eftirvagn
- Bakkmyndavél og bílastæðaaðstoð
- Nálægðarskynjari að framan og aftan
- 17" Titanium álfelgur
- Málmlitur
- Varadekk

Ford er frábær!

Komdu, reynsluaktu og upplifðu Ford Kuga Titanium AWD

Brimborg Reykjavík
Bíldshöfða 6
Sími 515 7000

Brimborg Akureyri
Tryggvabraut 5
Sími 515 7050

Nýir og notaðir bílar:
Sölueldir eru opnar alla virka daga kl. 9-17
og laugardaga kl. 12-16

ford.is

Heilbriggt að fleiri komi að borðinu

Aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins segir það ekki endilega til bóta að aðeins ein stofnun komi að því að greina kerfisáhættu á fjármálamörkuðum. Það sé heilbriggt að fleiri stofnanir „komi að borðinu“. Hann segist sakna itarlegri umfjöllunar í nýrri skýrslu nefndar um ramma peningastefnunnar um hver reynslan sé af núverandi fyrirkomulagi kerfisáhættunefndar og fjármálastöðugleikaráðs.

Kristinn Ingi Jónsson
kristinningi@frettabladid.is

Jón Þór Sturluson, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins, segist ekki hafa komið auga á þau vandamál sem eru í nýrri skýrslu nefndar um ramma peningastefnunnar sögð felast í samstarfi eftirlitsins og Seðlabanka Íslands á sviði þjóðhagsvaruðar. Hann segir það ekki endilega til bóta að aðeins ein stofnun komi að því að greina kerfisáhættu á fjármálamörkuðum.

„Vissulega koma stundum fram mismunandi skoðanir hjá mismunandi sérfræðingum, hvort sem þeir starfa hjá Fjármálaeftirlitinu eða mismunandi deildum innan Seðlabankans, en það er að mörgu leyti heilbriggt. Fólk í ólíkum hlutverkum horfir ólíkt á hlutina,“ segir hann í samtali við Markaðinn.

Nefnd um ramma peningastefnunnar, sem skilaði niðurstöðum sínum í liðinni viku, lagði meðal annars til að Seðlabanki Íslands skyldi einn bera ábyrgð á eftirliti með þjóðhagsvaruð (e. macroprudential) og eindarvaruð (e. microprudential) og hafa auk þess yfirlit með greiningu, ákvörðun og beitingu allra þjóðhagsvaruðartækja. Ábyrgðin myndi þannig færest frá Fjármálaeftirlitinu og til Seðlabankans. Eftir sem áður myndi Fjármálaeftirlitið sinna hefðbundnu eftirlitshlutverki á fjármálamarkaði.

Fram kom í máli Ásgeirs Jónssonar, dósents í hagfræði við Háskóla Íslands og formanns nefndarinnar, á blaðamannafundi í kjölfar útgáfu skýrslu nefndarinnar að með því að sameina öll varuðartæki á einn stað yrði ferlið frá greiningu til ákvörðunar skilvirka. Greiningarvinnum yrði jafnframt öflugri og umfangsmeiri með sérfræðinga og upplýsingar á sama staðnum.

Tillaga nefndarinnar hefur endurómað í áliti nokkurra sérfræðinga, innlendra sem erlendra, sem hafa fjallað um íslenska fjármálamarkaðinn á undanförunum

Jón Þór Sturluson, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins, segist telja að nefndin hafi ekki fullkomna innsýn í það hvaða þættir í starfsemi eftirlitsstofnunarinnar hún leggur til að verði færðir yfir til Seðlabanka Íslands. FRETTLADID/ EYVÖR

árum. Þannig hefur Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn kallað eftir því að aðkoma tveggja stjórnvalda að eftirliti með bönkum verði endurmetin, ekki sist vegna samræmingarvanda sem kunnari koma upp. „Ein leið til hagræðingar gæti verið að sameina regluverk og eftirlit með bönkum innan Seðlabankans en að Fjármálaeftirlitið annast eftirlit með öðrum fjármálastofnunum og mörkuðum ásamt neytendavernd,“ sagði í yfirlýsingu sendinefndar sjóðsins í apríl 2016.

Þyrfti að skoða málið betur

Jón Þór segir ekki ljóst af skýrslu nefndarinnar hvort nefndin vilji að peningastefnan verði fyllilega sjálfstæð gagnvart fjármálastöðugleika eða ekki. Annars vegar leggi nefndin til að ábyrgð á fjármála-

Ég held að það sé að mörgu leyti heilbriggt að fleiri en ein stofnun, með ólíkum sérfræðingum með ólíka sýn, komi að borðinu.

Jón Þór Sturluson, aðstoðarforstjóri Fjármálaeftirlitsins

stöðugleika og peningastefnu verði á einni hendi Seðlabankans en hins vegar sé lagt til að skipaðar verði tvær nefndir þar sem fjármálastöðugleikaneftirlit geti við ákveðnar kringumstæður verið peningastefnunefndinni æðri. „Maður áttar sig ekki alveg á því af hverju það sé meginatriði að báðar nefndirnar verði innan Seðlabankans.

Í okkar huga er ekki aðalatriði málsins hvað stofnunin heitir sem sinnir verkefnum,“ nefnir hann. Fremur eigi að huga að því hvernig verkefnum er skipt, svo sem hvaða verkefni eigi að vinna í sameiningu og hvaða verkefni eigi að vinna sjálfstætt.

Jón Þór segist sakna itarlegri umfjöllunar í skýrslunni um reynsluna af núverandi fyrirkomulagi kerfisáhættunefndar og fjármálastöðugleikaráðs. Eins sé lítið fjallað um meginverkefni Fjármálaeftirlitsins, eindarvaruð. „Eindarvaruðin er, eins og kerfið er nú byggt upp, mun umfangsmeiri starfsemi í mannafla talið en þjóðhagsvaruðin. Það þyrfti að skoða núverandi fyrirkomulag með mun nákvæmari hætti áður en ákvarðanir eins og þær að færa allt var-

úðareftirlit yfir til Seðlabankans verða teknar,“ nefnir hann og bætir við:

„Ég held að nefndin hafi ekki fullkomna innsýn í það hvaða þættir í starfsemi Fjármálaeftirlitsins hún leggur til að verði færðir yfir til Seðlabankans, enda fjallar skýrsla nefndarinnar á engan hátt um fjármálaeftirlit.“

Erftitt að sjá ávinninginn

Í skýrslu Kristín Forbes, prófessors við MIT-háskóla og eins ráðgjafa nefndarinnar, var sú skoðun víðruð að betra væri að greining á hugsanlegri beitingu þjóðhagsvaruðartækja væri samhæfðari en nú er. Jón Þór segir það ekki endilega til bóta að aðeins ein stofnun komi að greiningarvinnum.

Hann hafi aukin heldur ekki komið auga á þann vanda sem er sagður felast í samstarfi Fjármálaeftirlitsins og Seðlabankans.

Hann bendir á að kerfisáhættu sé tvíþætt fyrirbæri. „Annars vegar er hún sú áhættu sem fjármálaeftirlit getur stafað af óhöflegum sveiflum eða aföllum í hagkerfinu og hins vegar er hún sú áhættu sem hagkerfinu getur stafað af aföllum í rekstri einstakra kerfislægra mikilvægra fjármálaeftirlitstækja. Kerfisáhættan snýr því að bæði flæði úr „macro“ í „micro“ og úr „micro“ í „macro“. Þetta er gagnvirk.

Ég held því að það sé að mörgu leyti heilbriggt að fleiri en ein stofnun, með ólíkum sérfræðingum með ólíka sýn, komi að borðinu.“

Jón Þór segir að ef hugmyndir nefndarinnar verði að veruleika hafi það ávallt verið afstaða Fjármálaeftirlitsins að mest sé um vert að tryggja samlegðaráhrif í eftirliti með bæði bönkum og öðrum mikilvægum aðilum á fjármálamarkaði, ekki síst lífeyrissjóðum. „Það er erftitt að sjá ávinninginn af því að skilja neytendahlutverk og eftirlit með verðbrefamarkaði frá öðru eftirliti. Ef sameining er meginmarkmiðið hlýtur að vera heppilegast að Fjármálaeftirlitið í heild sinni sameinist Seðlabanknum,“ nefnir hann.

EBITDA hátæknifyrirtækisins Skagans jókst um 50 milljónir á milli ára.

Skaginn hagnast um 340 milljónir

Hagnaður hátæknifyrirtækisins Skagans nam 339 milljónum króna í fyrra og jókst um 37 prósent á milli ára. Fyrirtækið, sem þróa, framleiðir og selur tækjabúnað fyrir matvælaönaðinn, einkum fiskvinnslu, velti um 5,7 milljörðum króna á árinu borið saman við 4,3 milljarða árið 2016, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi þess.

Rekstrarhagnaður Skagans fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) var 457 milljónir króna

í fyrra og jókst um tæpar 50 milljónir á milli ára.

Fyrirtækið átti eignir upp á 2,8 milljarða í lok síðasta árs, borið saman við 1,8 milljarða í lok árs 2016, og var eigið fé 619 milljónir króna. Meðalföldi ársverka hjá Skaganum var 108 á árinu.

Stjórn fyrirtækisins hefur lagt til að á þessu ári verði allt að 340 milljónir króna greiddar í arð til hluthafa, félagsins IA Hönnunar, en það er í eigu Ingólfs Arnasonar, stofnanda og framkvæmdastjóra Skagans, og eiginkonu hans. – kj

Basko lækkaði um 690 milljónir í virði

Virði eignarhaldsfélagsins Basko, sem á og rekur meðal annars verslanir 10-11, lækkaði um tæp 37 prósent í bókum stærsta hluthafa félagsins, framtakssjóðsins Horns III, á síðasta ári. Félagið var metið á um 1.190 milljónir í lok ársins borið saman við 1.885 milljónir í lok árs 2016.

Framtakssjóðurinn, sem er í rekstri Landsbréfa, jók eignarhlut sinn í Basko úr 80 prósentum í 88 prósent í fyrra, að því er fram kemur í nýbirtum ársreikningi sjóðsins.

Sjóðurinn keypti fyrir tveimur árum 80 prósentu hlut í Basko af félögum tengdum stjórnendum þess, þar á meðal Arna Pétri Jónssyni forstjóra og bresku matvöruversluninni Iceland Foods, fyrir rúmlega 1,5 milljarða króna. Var félagið metið á tæpa 1,9 milljarða í viðskiptunum. Þá sýndi Skeljungur því áhuga síðasta sumarið að kaupa Basko fyrir allt að 2,2 milljarða en stjórn olíufélagsins hætti hins vegar við áformin þar sem „ýmsar forsendur“, eins og það var orðað í tilkynningu félagsins, gengu ekki eftir.

Fyrir utan verslanir 10-11 rekur Basko meðal annars verslanir Iceland, kaffihús Dunkin' Donuts og hamborgarastaðinn Bad Boys Burgers &

Basko rekur meðal annars verslanir 10-11. FRETTLADID/ GVA

Grill. Félagið keypti á síðasta ári auk þess helmingshlut í Eldum rétt. Fyrr á árinu var greint frá því að Samkaup hefði keypt valdar verslanir Basko, en ekki hefur fengist upplýst um hvaða verslanir eru að ræða.

Framtakssjóðurinn, sem er að mestu í eigu lífeyrissjóða, tapaði 1.824 milljónum króna í fyrra en tapidið nam um 207 milljónum árið áður.

Annar framtakssjóður í stýringu Landsbréfa, Horn II, hagnaðist um ríflega 2,7 milljarða króna í fyrra, en sjóðurinn seldi á árinu 60 prósentu hlut sinn í Keahótelum fyrir um fimm milljarða og færði upp tæp-lega helmingshlut sinn í Hvatningu, stærsta eiganda Bláa lönsins, um 49 prósent en hluturinn var metinn á ríflega átta milljarða í lok síðasta árs. – kj

SPARAÐU 40.000 kr.

AF ÖLLUM DONDOLA SKRIFBORÐSSTÓLUM Í JÚNÍ.

ERGOMEDIC 100-2
AFSLÁTTARVERÐ:
129.900 kr.
FULLT VERÐ 169.900,-

ERGOMEDIC 100-3
AFSLÁTTARVERÐ:
129.900 kr.
FULLT VERÐ 169.900,-

ALUMEDIC 5
AFSLÁTTARVERÐ:
156.900 kr.
FULLT VERÐ 196.900,-

FAGAÐILAR MÆLA MED WAGNER

Elís Þór Rafnsson
sjúkrabjálfi

wagner

ÞÝSK HÖNNUN
EINSTÖK GÆÐI

EINU STÓLARNIR MED

Dondola®

360°

VELTITÆKNI

Að sitja á hreyfingu getur komið í veg fyrir ýmis bakvandamál og hjálpað þeim sem nú þegar stríða við eymsli og þreytu í baki. Hreyfingin miðar að því að létta álag á bakið og styrkja það í hrífandi samspili hvíldar og hreyfingar

Hirzlan^{25 ára}

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN
MEÐ ÞÉR Í 25 ÁR

Síðumúla 37, 108 Reykjavík
Sími: 564-5040
hirzlan@hirzlan.is
www.hirzlan.is

SITJUM Á HREYFINGU!

Ragnar Gunnarsson, framkvæmdastjóri Brandenburg, segir að markaðurinn beri ekki auglýsingastofur með fleiri starfsmenn en 40-50. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Ferðapjónustan kaus að stytta sér leið

Ragnar Gunnarsson auglýsingamaður segir að ferðapjónustan hafi ekki sinnt uppbyggingu vörumerkja í uppsveiflunni heldur stytta sér leið og nýtti milliliði til að selja þjónustuna. Auk þess byggja markaðsmál margra fyrirtækja á skammtímaaðgerðum. Lýsandi dæmi um skort á langtímahugsun er hve seint smásalar brugðust við innreið Costco á markaðinn. Hefðbundnir miðlar eru fremur sterkir.

Helgi Vífill
Júliússon
helgivifill@frettabladid.is

Ferðapjónustan sinni illa uppbyggingu vörumerkja í uppsveiflunni. Mörg fyrirtækjanna nýttu milliliði til að selja þjónustuna til að stytta sér leið og sinntu ekki uppbyggingu vörumerkjanna. Nú vakna þau upp við vandan draum þegar tímabili mikils vaxtar virðist vera lokið og kostnaður hefur aukist vegna hærri launa. Þetta segir Ragnar Gunnarsson, framkvæmdastjóri auglýsingastofunnar Brandenburg.

„Forsvarsmenn ferðapjónustunnar þurfa nú að hagræða og vilja því sneiða fram hjá dýrum milliliðum sem taka til sín stóran hluta veltunnar. Það verður erfitt fyrir þá að fara núna að byggja upp sín vörumerki og markaðssetja þegar hægir á vexti í greininni. Það tekur mörg ár að byggja upp vörumerki og fyrirtækin hefðu átt að nýta sér góðærið til að byggja upp vörumerkið og þekkingu á netmarkaðssetningu. Mér finnst flugfélagið WOW gott dæmi um hve öflugt vopn vörumerki og markviss vörumerkjauppbygging getur verið í harðri samkeppni. WOW er orðið þekkt merki hérlendis og erlendis með aðeins brot af því fé sem stóru flugfélögin geta sett í markaðsmál og stærsti hlutinn farið í markaðssetningu á netinu.

Viðskiptavinum hefur rígt inn og ég tel að mörg fyrirtæki í ferðapjónustunni hafi sofiað á verðinum.

Nú þurfa forsvarsmenn fyrirtækjanna að verja dýrmætum tíma í uppbyggingu vörumerkja til að aðgreina sig í miklu harðari samkeppni en verið hefur,” segir Ragnar.

Skarphéðinn Berg Steinarsson ferðamálastjóri sagði í Morgunblaðinu í síðustu viku að bókunarsíður taki frá 15 prósentum og upp í 35 prósent af veltu fyrir þjónustu sína.

Ragnar getur þess að fyrirtæki í ferðapjónustu hafi mörg hver verið litil og ekki haft fjárráð til að byggja upp vörumerki. „Fyrirtæki í ferðapjónustu eiga eftir að sameinast í meiri mæli á næstu árum og miss-erum. Við það verða til öflugri fyrirtæki sem geta lagt meira í markaðsmál.“

Skammtímaaðgerðir ríkjandi

Að hans sögn byggjast markaðsmál margra fyrirtækja á skammtímaaðgerðum. „Það skortir langtíma-hugsun í markaðsmálum. Mikill tími fer í skammtímaaðgerðir sem eiga að vera söluhvetjandi og oft er mikið lagt upp úr alls konar tilboðum. Þetta á sérstaklega við markaði þar sem ríkir mikil samkeppni. Það liður varla sú helgi að ekki sé einhvers konar tax free helgi, svartur fössari eða HM-tilboð. Allt er á tilboði og því fer mikil orka í skammtímaaðgerðir.

Lýsandi dæmi um skort á langtímasýn er hvernig smásalar brugðust við innreið Costco á markaðinn. Fyrirtæki á borð við Hagkaup, Krónuna og Nettó biðu eftir að Costco opnaði og fóru þá í markaðsaðgerðir sem snérust um að aðgreina fyrirtækin. Keppinautar Costco hefðu að sjálfsögðu átt að nýta tímamót

Stundum er talað um auglýsingageirann sem eins konar kanarifugl í göngunum fyrir hagkerfið enda erum við með þeim fyrstu sem finna fyrir því hvort sem það er þegar dregur úr hagvexti eða að hann eykst. Eins og staðan er núna, er gott hljóð í flestöllum sem við vinnum fyrir. Við finnum ekki fyrir miklum samdrætti.

Ragnar Gunnarsson

vel áður en Costco var opnað hér á landi til þess að skilgreina sig og segja neytendum frá kostum sínum. Þeir hefðu þá verið betur í stakk búnir til glíma við Costco og væru fyrir vikið sterkari keppinautar.“

Gott hljóð í kanarifuglinum

Hvernig metur þú efnahagsástandið út frá auglýsingamarkaðnum um þessar mundir?

„Stundum er talað um auglýsingageirann sem eins konar kanarifugl í göngunum fyrir hagkerfið enda erum við með þeim fyrstu sem finna fyrir því hvort sem það er þegar dregur úr hagvexti eða að hann eykst. Eins og staðan er núna, er gott hljóð í flestöllum sem við vinnum fyrir. Við finnum ekki fyrir miklum samdrætti. Ég heyri á koll-egum mínum að menn séu almennt

nokkuð sáttir. Stærri stofunum gengur vel og það er mikið að gera.

Aftur á móti er umræðan í þjóðfélaginu oft á þann veg, að það mætti ætla að Íslendingar biðu í ofvæni eftir næsta hrúni. Það mætti halda að hópur manna voni að það verði hrún. Almennt séð er góður gangur í hagkerfinu en á sama tíma hefur ferðapjónustan gengið ansi langt í að mála of dökka mynd af stóðu mála. Þrátt fyrir að hún sé að verjast auknum álögum má ekki tala greinina niður og draga úr fólki kjark og bjartsýni. Ef fjöldi ferðamanna verður á svipuðum slóðum og í fyrra verðum við í býsna góðum málum. Það munu verða sveiflur í ferðapjónustu. Það er eðli greinarinnar. Það þarf að læra að vinna úr þeim. Lönd sem byggja mikið á ferðapjónustu, eins og Spánn, hafa gengið í gegnum eitt og annað í áramna rás.“

Hvernig horfir árið í rekstri Brandenburg við ykkur?

„Árið byrjar mjög vel. Það er bjart yfir okkur. Árið í fyrra var einnig mjög gott.“ Tekjur Brandenburg jukust um 29 prósent á milli ára og námu 537 milljónum króna árið 2017. Hagnaður var 26 milljónum króna og dróst saman um tíu milljónir króna á milli ára, einkum vegna aukins launakostnaðar.

Laun aukast hraðar en tekjur

Auglýsingastofur byggja á mannaúði. Hvernig gengur að takast á við launaskriðið? Er launakostnaður að aukast hraðar en tekjur?

„Þróun launa er aðaláhjggjuefnið í rekstrinum. Kostnaður auglýsingastofa er einkum launakostnaður.

Viðskiptavinir eru í sömu sporum og við, þeir leita því leiða til að spara samhliða vaxandi launakostnaði. Það eru allir að berjast við að halda niðri kostnaði. Það er því erfitt að hækka okkar verð. Af þeim sökum er launakostnaður að aukast hraðar en tekjur.“

Hvers vegna er ekki til verulega stór auglýsingastofa á Íslandi?

„Íslenski markaðurinn ber ekki meira en 40-50 manna stofu að mínu mati. Þær verða ekki mikið stærri en það. Það hafa alltaf verið 5-6 stórar stofur, svo nokkrar milli-stórar og loks smærri stofur og einyrkjar. Markaðurinn er litill. Það er bara hægt að vera með eitt tryggingsfélag, einn banka, eitt flugfélag, eitt stórt fyrirtæki í hverri grein. Stærðin takmarkast af því. En við á Brandenburg höfum aldrei hugsað um stærð fyrirtækisins. Við höfum ekki sérstakan metnað til að vera stærst heldur einblinnum við á að verða besta stofan, veita góða þjónustu og sinna okkar viðskiptavinum vel.“

Hver er munurinn á auglýsinga- og þessari uppsveiflu og fyrir hrun?

„Fyrir hrún var settur mikill peningur í auglýsingar án þess að velta fyrir sér hverju þær væru að skila. Nú eru gerðar mun ríkari kröfur um að fjárfestingar í markaðsmálum skili árangri og séu á skynsamlegum notum.“

Að sögn Ragnars er hlutverk auglýsingastofa að koma með góðar einfaldar hugmyndir sem skila árangri. Það sé síðan útfærsluatriði á hvaða miðlum auglýsingin birtist, hvort sem það eru hefðbundnir miðlar, samfélagsmiðlar eða

almannatengsl. „Það er vinsælt að segja að auglýsingastofur eigi undir högg að sækja þegar að nýir miðlar koma til sögunnar. Núna eru það áhrifavaldar á samfélagsmiðlum sem eru taldir ógnin. Því er ófugt farið í mínum huga. Þetta er mikið tækifæri fyrir auglýsingastofur því nú er kominn enn einn miðillinn sem hægt er að nýta til að koma skilaboðum á framfæri.

Auglýsingastofur hafa gengið í gegn um miklar breytingar á fjölmiðlaumhverfinu. Fyrst ber að nefna tilkomu netsins. Því næst breyttist fjölmiðlaneysla; lestur dagblaða hefur dvinad á sama tíma og sömu sögu er að segja af linulegri sjónvarpsdagskrá. Nú horfir fólk á það sem það vill, þegar það vill. En enn og aftur: Þetta eru tækifæri fyrir okkur. Það þarf orðið svo mikið til að ná athygli fólks að hugmyndin þarf að vera góð svo fólk leggi við hlustir.

Fyrirtæki munu alltaf þurfa að koma vöru sinni eða imynd á framfæri. Ég held að eftirspurn eftir góðum hugmyndum munni margfaldast þannig að tækifærin eru mikið fyrir góðar auglýsingastofur og öflugt hugmyndaafólk.

Verkefni auglýsingastofa eru orðin mun fjölbreyttari en þau voru fyrir nokkrum árum. Til viðbótar við hefðbundnar auglýsingar sinnum við ráðgjöf, framleiðum myndefni fyrir vefinn, forritum og hönnum vefsíður, sjáum um framleiðslu á efni og ritstjórn samfélagsmiðla svo eitthvað sé nefnt. Það voru ekki margir forritarar að vinna á hefðbundnum auglýsingastofum fyrir fáeinum árum.“

Flóknara umhverfi ekki endilega dýrara

Leiðir flóknara fjölmiðlaumhverfi af sér að það verði mun dýrara fyrir fyrirtæki að ná til markhópsins?

„Umhverfið verður æ flóknara en tæknin mun gera það að verkum að það verður auðveldara að ná til markhópanna. Ég tel því að markaðsstarfið verði ekki endilega dýrara því sóunin verður minni. Því það er ekki verið að birta öðrum en markhópunum auglýsingar í jafn miklu mæli og nú er. Hér áður fyrr var verið skjóta á alla hóp og vona að eitthvað af því hitti í mark. Þess í stað verða herferðirnar markvissari.“

Hvernig standa gömlu miðlarnir?

„WOW er orðið þekkt merki héraendis og erlendis með aðeins brot af því fé sem stóru flugfélögin geta sett í markaðsmál,“ segir Ragnar.

Oft mikil dramatik í kringum klofninga

Ragnar hefur starfað á auglýsingastofum í tvo áratugi. Hann var meðeigandi og framkvæmdastjóri auglýsingastofunnar Fiton á árunum 2007 til 2011 en hann og þrír aðrir starfsmenn auglýsingastofunnar tóku sig þá til og stofnuðu Brandenburg árið 2012.

Brandenburg er í jafnri eigu Ragnars, Braga Valdímars Skúlaonar hugmyndasmiðs, Hrafns Gunnarssonar hönnunarstjóra og Jóns Ara Helgasonar hönnunarstjóra.

„Flestallar nýjar stofur og margar af gömlu stofunum hafa orðið til með þeim hætti. Það er kjarni innan fyrirtækisins sem klýfur sig frá og stofnar nýja stofu. Þetta er litill bransi og mikil samkeppni sem einkennir hann, því verður oft mikil dramatik í kringum svona klofning,“ segir Ragnar.

Það starfa 34 hjá Brandenburg. „Vöxturinn hefur verið mun hraðari en okkur óráði fyrir. Við byrjuðum bara fjórir í kjallara í Grófinni. Við höfum engu að síður gætt þess að fara varlega. Við höfum ávallt átt fyrir innri

vextinum. Fyrirtækið stendur vel og skuldar ekkert.

Við vorum með flesta lúðra á Íslensku auglýsingaverðlaununum og höfum verið með flestar tilnefningar fjögur ár í röð. Undanfarin tvö ár hefur Brandenburg verið valin Auglýsingastofa ársins. Verðlaunin byggja á skoðana-könnunum á meðal markaðsstjóra. Ég er mjög stoltur af því að tver stofur undir minni stjórn hafa náð þessum verðlaunum en Fiton fékk þessi verðlaun líka á sínum tíma,“ segir hann.

Ragnar segir að verðlaunin megi rekja til þess að Brandenburg leggi höfuðáherslu á hugmyndaauðgi. „Og svo erum við náttúrulega með frábært starfsfólk sem er lykillinn að öflugri auglýsingastofu. Ég tel að okkur, sem stofnuðum Brandenburg, hafi tekist að skapa ákveðinn kultúr og stemningu og verið heppin með að ráða fólk með sama hugarfar. Við erum öll rosalega ólík en öll með sama drifkraftinn til að gera metnaðarfullar og eftirtektarverðar auglýsingaferferðir sem skila árangri.“

„Hefðbundnir miðlar, sérstaklega á Íslandi, standa fremur styrkum fótum og eru góðir kostir fyrir auglýsendur. Flestir vilja því tvínnna saman hefðbundna miðla og hina nýju. Þorri auglýsenda hefur til að mynda áttá sig á að það dugar ekki til að treysta einvörðungu á netið með pinulitlum vefborðum heldur þarf að fara fleiri leiðir til að ná til markhópsins. Auglýsingar spila á tilfinningar og skynfæri. Við viljum sjá og heyra, upplifa. Það er erfitt að koma því til skila í vefborðum. Að því sögðu hefur neysla á fjölmiðlum tekið stórstígum breytingum á undanförunum árum. Það er áskorun fyrir miðlana að finna sér nýjan farveg og breyta vöruframboðinu sínu til að það mæti þörfum nútíma-fólks.“

Tilfinningar í tisku
Hvada tón er verið að slá í auglýsingum um þessar mundir?

„Það er mikið unnið með að hrifa fólk með tilfinningum og fá fólk til að vökna um augun. Sú leið var til að mynda mikið notuð í kringum EM og margir sem hoppuðu á þann vagn. Kannski of margir. Hér áður fyrr var húmor mikið áberandi og þá oft bara hringt í Ladda. Vonandi erum við að fara sjá meiri fjölbreytni í auglýsingum. Þetta er alltaf spurn-

Vöxturinn hefur verið mun hraðari en okkur óráði fyrir. Við byrjuðum bara fjórir í kjallara í Grófinni. Við höfum engu að síður gætt þess að fara varlega. Við höfum ávallt átt fyrir innri vextinum.

Ragnar Gunnarsson

ing um hvaða aðferð er best til að koma skilaboðunum á framfæri. Til dæmis fannst okkur upplagt að nota húmor til að fá miðaldra karlmenn til að vera duglegri að flokka rusl í herferð fyrir Sorpu. Það var engin tilviljun að Sorpranos-hugmyndin varð fyrir valinu því hún hófðaði vel til markhópsins. Hún kom líka á óvart og ekki margir sem hefðu veðjað á að Sorpa þyrði að fara þessa leið. Það er gott dæmi um fyrirtæki sem þorir að fara óhefðbundna leið og hefur svo sannarlega uppskorið bæði í eftirtekt og árangri.

HAGRÆDDU. EINFALDAÐU BÍLAMÁL FYRIRTÆKISINS

HEILDARLAUSNIR Í BÍLAMÁLUM

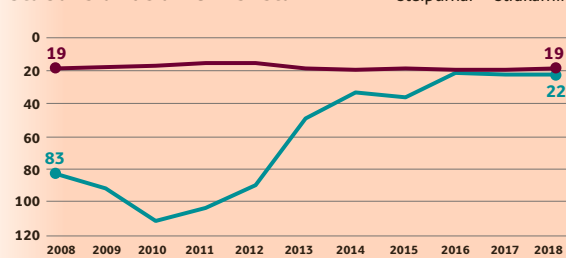
Pantaðu ráðgjöf á brimborg.is

- BÍLAR
- ÞJÓNUSTA
- FLOTASTÝRING

Fyrirtækjalausnir Brimborgar veita fyrirtæki þínu ráðgjöf sem tryggir hagkvæmar, sérsníðnar heildarlausnir í bílamálum. Í boði eru yfir 500 gerðir af fólksbílum, jeppum og atvinnubílum frá 5 heimsþekktum bílamerkjum til kaups eða leigu hjá Brimborg. Framúrskarandi viðhalds, dekkja- og hraðþjónusta og flotastýring hjá 250 sérhæfðum starfsmönnum Brimborgar tryggir fyrirtæki þínu hagræðingu, þægindi, sveigjanleika og lengri uppítíma.

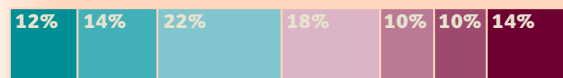

Staða Íslands á heimslista FIFA

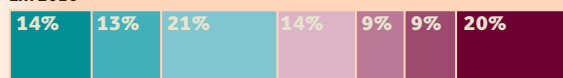

Hve mikinn eða lítinn áhuga hefur þú á Heimsmeistaramóti karla í knattspyrnu (HM) sem fram fer í Rússlandi í sumar?

HM 2018

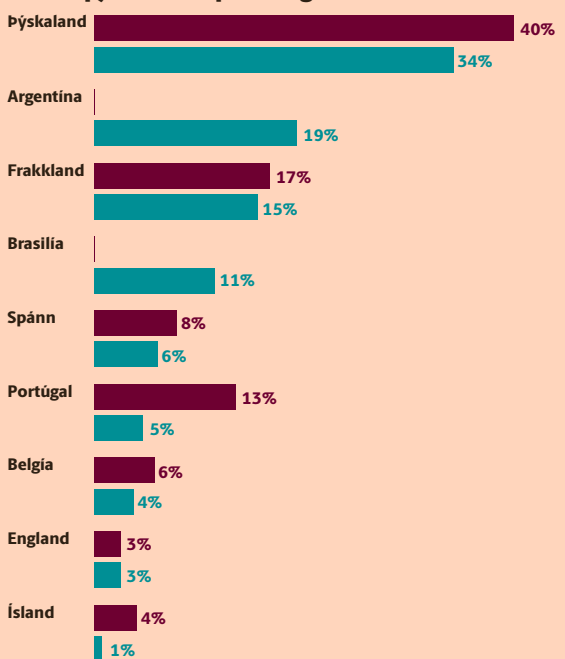

EM 2016

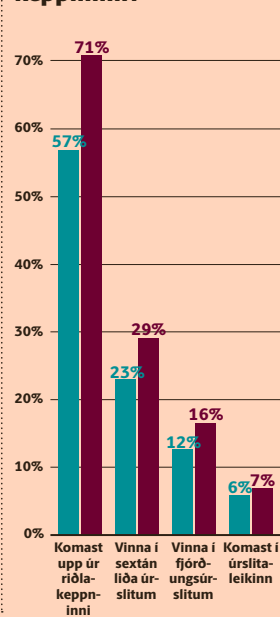

■ Cífurlegan áhuga ■ Mjög mikinn áhuga ■ Frekar mikinn áhuga
 ■ Hvorki mikinn né lítinn áhuga ■ Frekar lítinn áhuga
 ■ Mjög lítinn áhuga ■ Engan áhuga

Hvaða þjóðir telur þú að sigri?

Hversu langt telur þú að Íslendingar nái í keppninni?

Áratugur breytinga – Áratugur stórmóta

Trausti Ágústsson sölustjóri markaðsrannsóknna Gallup.

Fyrir tíu árum tryggði íslenska kvennalandsliðið sig fyrst íslenskra A-landsliða inn á stórmót í fótbolta, þegar þær komust á EM í Finnlandi 2009. Þær hafa síðan þá endurtekið leikinn tvisvar sinnum, þegar stelpurnar okkar komust á EM 2013 í Svíþjóð og EM 2017 í Hollandi. Bestum árangri náði liðið í Svíþjóð þegar þær komust í fjórungsúrslit en féllu út gegn sterku liði heimakvenna. Það þarf varla að rifja upp að strákarnir okkar komust fyrst á stórmót þegar liðið komst á EM í Frakklandi 2016. Strákarnir náðu þá þeim frábæra árangri að komast í fjórungsúrslit þar sem þeir þurftu að lúta í gras fyrir heimamönnum.

Nú telja 57 prósent að íslenska landsliðið komist upp úr riðlinum sínum á HM í Rússlandi. FRÉTTABLAÐIÐ/EYFÓR

Fyrir áratug var íslenska karlalandsliðið í 83. sæti heimslista FIFA en kvennalandsliðið í 19. sæti. Kvennalandsliðið hækkaði sig svo upp í 15. sæti frá árunum 2011 til 2012 en er aftur komið í 19. sæti listans. Frá 2008 til 2010 lækkaði karlalíðið úr 83. sæti niður í það 112. sem er það lægsta sem liðið hefur farið á listanum. Frá 2010 hefur leiðin legið upp á við og er liðið núna í 22. sæti listans.

Í Rússlandi, væntingar til frammistöðu íslenska liðsins og hvaða lið fólk telur líklegast til að vinna mótið. Alls eru 49% sem hafa mikinn áhuga á HM en 34% hafa lítinn áhuga á mótinu, en til samanburðar höfðu 48% mikinn áhuga á EM 2016 og 38% lítinn áhuga. Það kemur líklega ekki á óvart að áhugi er meiri hjá körlum en konum, 58% karla en 40% kvenna hafa mikinn áhuga.

Þegar væntingar til árangurs íslenska liðsins á EM voru skoðaðar í aðdraganda mótsins 2016 voru 13% sem höfðu rétt fyrir sér um að Ísland myndi komast í fjórungsúrslit en ekki lengra. Almenn taldi fólk að íslenska liðið myndi ná lengra á EM en það telur að það muni ná á HM. Nú telja 57% að liðið komist upp úr riðlinum en á EM var það 71% þáttakenda. Ef skoðað er hve margir telja að Ísland komist í fjórungsúrslit eða lengra þá eru það 23% nú en voru 29% fyrir EM. Konur hafa meiri trú á strákunum en karlar, en alls eru 29% kvenna sem telja að þeir

komist í fjórungsúrslit eða lengra en 17% karla. Alls eru 12% þáttakenda sem telja að Ísland komist í undanúrslit HM og 6% telja að Ísland fari alla leið í úrslitaleikinn sem er u.þ.b. einu prósentustigi færri en þeir sem töldu að Ísland kæmist í úrslit EM 2016 þegar spurt var hve langt Ísland myndi ná í keppninni.

Í könnuninni 2016 voru aðeins 6% þáttakenda sem spáðu rétt fyrir um að Portúgal yrði Evrópu-meistari í fyrsta sinn. Fjórir af

hverjum tíu Íslendingum töldu að Þjóðverjar yrðu Evrópu-meistarar. Næstflestir, eða 17%, höfðu mesta trú á að Frakkar myndu sigra en svo voru 13% sem töldu að Spánverjar yrðu Evrópu-meistarar í þriðja sinn í röð. Eins og fyrir EM hefur íslenska þjóðin mesta trú á að Þjóðverjar verði meistarar. Alls eru 34% sem telja að Þjóðverjar verji titilinn og verði þannig heimsmeistarar í fimmta sinn og jafni þar með metin við Brasiliumenn sem hafa oftast orðið meistarar. Þáttakendur hafa næstmesta trú á Argentínu, en 19% telja að Messi og félagar standi uppi sem sigurvegur í lok móts. Aðeins tveimur prósentustigum færri, eða 15%, telja að Frakkar verði heimsmeistarar núna en töldu að þeir yrðu Evrópu-meistarar á heimavelli fyrir tveimur árum síðan. Tiltrú Íslendinga á Spánverjum er mun minni fyrir HM nú en fyrir EM 2016 og fáir eða 4% hafa trú á því að Evrópu-meistarar Portúgala lyfti bikarum eftir sóttá þann 15. júlí næstkomandi.

Þannig völdu 6% þáttakenda, sem töku afstöðu þegar spurt var beint hverjir verði heimsmeistarar, Ísland en það voru 8% sem giskuðu á Ísland sem Evrópu-meistarar fyrir tveimur árum.

Næstu vikur og mánuðir verða spennandi fyrir landsliðin okkar í fótbolta. Strákarnir okkar að skrifa nýjan kafla í sögu íslenskrar knattspyrnu með þátttöku á HM og stelpurnar okkar í dauðafæri að tryggja sér þátttöku á HM í Frakklandi 2019.

ÁFRAM ÍSLAND!

Glögg er gests augað

Björn Berg Gunnarsson fræðslustjóri Íslandsbanka

Við Íslendingar erum sem betur fer nokkuð duglegir að hlusta á erlenda sérfræðingna. Í síðustu viku var ritíð Framtíð íslenskrar peningastefnu kynnt, en

þar fékk stjórnumið íslenskra hagfræðinga góða aðstoð frá útlöndum og í leiðinni önnur sjónarmið inn í okkar litla heim. Útkoman var afar áhugavert rit og tillögur að úrbótum sem meðal annars byggjast á reynslu annarra landa.

Sérfræðingar eru þó ekki þeir einu sem hægt er að læra af. Undanfarna mánuði hef ég verið svo lánsamur að fá tækifæri til að ræða fjármál við hópa flóttafólks. Hingað kemur fólk með ólíkan bakgrunn en oft frá löndum þar sem fjármálakerfið er talsvert frábrugðið því sem við

þrátt fyrir að vera meðvituð um möguleika til lántöku er mun meiri áhugi fyrir að spara og eiga fyrir öllum útgjöldum.

þekkjum. Réttur launafólks er víða mjög litill, lífeyriskerfi vart til staðar og gjaldmiðlar ákaflega óstöðugir. Eðlilega kemur Ísland þeim á

óvart. Ég hef tekið eftir mikilli ánægju með formfestuna og öryggið sem tengist réttindum og skyldum, sem og lífeyriskerfið okkar, en það tekur eðlilega sinn tíma að útskýra verðtrygginguna.

Ánægjulegast hefur mér þó þótt að kynnst hvernig margir hverjir haga sínum persónulegu fjármálum. Þrátt fyrir að vera meðvituð um möguleika til lántöku er mun meiri áhugi fyrir að spara og eiga fyrir öllum útgjöldum. Lán eru bara fyrir fasteignakaup. Einn á þrítugsaldri ætlaði að kaupa sér bil og

planið var einfalt. Hann náldi sér í aukavinnu, reyndi að eyða engu í óþarfa og staðgreiddi að lokum ódýran og hagkvæman bíl. Svona hefur mér sýnt meirihluti flóttafólksins hugsa. Best sé að eiga fyrir hlutunum, sparnaður sé gríðarlega mikilvægur og það sé vel þess virði að fórna tímabundnum gæðum fyrir langtímaávinning.

Fjármálalæsi sýnt um að þekkja hvernig kerfið virkar en ekki síður hvernig borgar sig úð umgangast peninga. Við gætum lært mikið af þeim sem hugsa svona.

Tækni gæti tekið yfir stóran hluta starfa í fjárfestingaböndum

Tæknin mun koma í stað starfsfólks hraðar en búist var við. Citigroup gæti sagt upp allt að helmingi þeirra 20 þúsunda sem starfa við upplýsingatækni og rekstur. Deutsche Bank hefur sagt að allt að helmingur starfsmanna gæti þurft að vika.

Bandaríska fjármálafyrirtækið Citigroup mun ef að líkum lætur segja upp um helmingi af þeim 20 þúsundum sem starfa við upplýsingatækni og rekstur í fjárfestingabankaarmi fyrirtækisins á næstu fimm árum. Ástæðuna má rekja til þess að tækni mun koma í stað starfsfólks hraðar en búist var við. Þetta kemur fram í frétt Financial Times.

Þessi spá Jamies Forese, framkvæmdastjóra hjá fjárfestingabankanum, var sú sem gekk hvað lengst á meðal stjórnenda fjárfestingabanka sem Financial Times ræddi við. Næstum tveir fimmtu starfsmanna fjárfestingabankasviðs Citigroup vinna við rekstur bankans. Hann sagði að þau störf væru vel til þess fallin að tölvur tækju við þeim.

Áður hefur þáverandi forstjóri Deutsche Bank, John Cryan, sagt að allt að helmingur af starfsmönnum þýska bankans gæti þurft að vika fyrir tölvutækni.

Tim Throsby, forstjóri fjárfestingabankasviðs Barclays, sagði að í framtíðinni myndu færri starfsmenn afa meiri tekna samhliða því að tölvutækni tæki yfir störf sem væru minna virði. „Ef starf þitt felst í að hamra á lykklaboró eru minni líkur á að gæfan

Líklega mun Citigroup segja upp fjölmörgum sem vinna á fjárfestingabankasviði á næstu fimm árum vegna aukinnar tæknivæðingar.

verði með þér í framtíðinni,” sagði hann.

Richard Gnodde, forstjóri Goldman Sachs International, sagði að tækni hefði tekið yfir fjölmörg verkefni og að þeirri vegferð myndi ekki ljúka í bráð. Það sáu þó ekki allir stjórnendur fjárfestingabanka fram á aukin tækifæri til hagræðingar með bættri tölvutækni. Samir Assaf, framkvæmdastjóri hjá HSBC, sagði að það væri ekki mikið af störfum eftir þar sem tækni gæti komið í stað bankamanna í fjárfestingabank-

anum. Frá sjónarhóli áhættustýringar sé ekki hægt að skera mikið meira niður. Mógulega fimm til tíu prósent á næstu fimm árum.

Gnodde áréttaði að tækni gæti skapað ný viðskiptatækifæri og að lokum ný störf. Hann tók sem dæmi netbanka Goldman Sachs sem sé eingöngu á netinu.

Forese sagði að bankinn myndi ráða starfsfólk á öðrum sviðum eins og í sölu og greiningum. Störf sem fólk innir af hendi muni taka breytingum. helgivilfill@frettabladid.is

TIL LEIGU

FOSSHÁLS – LAGERRÝMI/GEYMSLA

Um 650 fm. iðnaðarými eða lagerrými til leigu . Stór innkeyrsluhurð með mikilli lofthæð (7 metrar).

Laust strax!

Áhugasamir sendi póst á netfangið ritari.rvk@gmail.com

Fearless CEO needed

Alvican is a young welfare technology company that has garnered international attention. We seek to solve the aging population crisis with our sensor system that allows elderly people to live safer independent lives in their own homes. We are entering the Icelandic market, but want to expand internationally fast.

We are looking for a CEO that can lead the company through market entry, growth and international expansion. Who can build cooperation with companies, municipalities and distributors. We offer an attractive package for the right person, including a performance related bonus.

Qualifications:

- Great leadership and communication skills
- Drive and ambition to take the company to the top
- International business development skills
- Understanding of market entry strategies, sales channel strategies and distributor agreements
- Familiarity with the welfare sector
- International experience, preferably in the Nordics

Responsibilities:

- Strategic management
- Sales and marketing strategies
- Pricing strategy
- Distributor and partnership negotiations
- Market entry strategies
- International business development
- Investor development and relations

Application deadline: 26. June 2018.

Please contact:

alvican.com

Tel.: +354 492 2000
alvican@alvican.com

ALVICAN
Home Heartbeat

Skotsilfur

Líkurnar með Rannveigu

Það kemur brátt í ljós hver verður skipaður í embætti aðstoðarseðlabankastjóra en skipunartími Arnórs Sigvatssonar rennur út 1. júlí. Talið er að valið standi einkum á milli Jóns P. Sigurgeirssonar, framkvæmdastjóra alþjóðasamskipta Seðlabankans, og **Rannveigar Sigurðardóttur**, aðstoðar framkvæmdastjóra hagfræði- og peningastefnusviðs bankans, en þau voru bæði metin í hópi hæfustu umsækjenda. Að sögn kunnugra eru allar líkur á því að Katrín Jakobsdóttir nýti tækifærið til að ráða konu í þetta valdamikla starf og skipi því Rannveigu. Hún hefur starfað lengi innan bankans og er sögð sá starfsmaður sem kvartaði á dógunum yfir nektarmálverkum sem þrýða veggi bankans.

Ólafur til EFTA

**Ólafur Jóhannes Ein-
arsson** hefur verið skipaður ritari EFTA-dómstólsins í Lúxemborg. Mun hann taka við starfinu af Gunnari Selvík þann 1. september næstkomandi. Ritari EFTA-dómstólsins stýrir meðal annars daglegum rekstri dómstólsins. Ólafur Jóhannes gekk til liðs við lögmannsstofuna BBA Legal síðasta haust en helstu sérsvið hans þar eru EES-réttur, stjórnslutréttur og samkeppnisréttur. Hefur hann haft aðsetur í Brussel og Belgíu. Áður var hann framkvæmdastjóri innra markaðssviðs ESA, eftirlitstofnunar EFTA, en hann starfaði í meira en áratug hjá stofnuninni á ýmsum sviðum EES-réttar.

Selji eignir og kaup eignir bréf

Margrít Klóra sér í hausnum yfir verðlagningu hluta-bréfa Heimaavalla en gengið stóð í 1,21 krónu á hlut við lokun markaða í gær. Það er 13 prósentum lægra en útböðsengi bréfanna í síðasta mánuði. Til samanburðar hefur verið bent á að verð hvers hlutar miðað við fasteignamat næsta árs sé umtalsvert hærra eða í kringum 2,1 krónu. Það er því ekki nema von að fjárfestar spyrji sig af hverju í ósköpnum félagi, en framkvæmdastjóri þess er **Guðbrandur Sigurðsson**, sé ekki farið að selja eignir og kaupa eignir bréf.

G7 í uppnámi eftir leiðtogafund

Bresku aðgerðasinnarnir í Oxfam-samtökunum settu upp kunnuglegar grímur á meðan fundur G7-rikkjana svonefndu stóð yfir í Kanada um helgina. Fundarinn verður minnst fyrir spennuna sem ríkti á milli Donalds Trump Bandaríkjaforseta og leiðtoga hinna ríkjanna en Trump hleypti öllu í bál og brand í lok fundarins með því að neita að leggja nafn sitt við sameiginlega yfirlýsingu ríkjanna og hóta frekari tollum á innfluttar vörur. NORDICPHOTOS/GETTY

Heimatilbúinn vandi

Sigurður Hannesson framkvæmdastjóri Samtaka iðnaðarins

Það eru blíkur á lofti í íslensku efnahagslífi. Reglulega berast fréttir af fyrirtækjum sem loka starfsemi hér á landi og segja upp starfsfólki, telja hagkvæmara að skipta við fyrirtæki sem framleiða erlendis þar sem laun eru lægri. Þetta er ein birtingarmynd þess hvernig samkeppnishæfni Íslands er um þessar mundir þar sem hátt raungengi og staðan á vinnumarkaði reynir verulega í rekstur fyrirtækja umfram það sem eðlilegt getur talist. Hápunktur hag-sveiflunnar er náð og verkefnið fram undan er að sjá til þess að lendingin verði ekki harkaleg þótt sú hafi yfirleitt verið raunin. Sá árangur sem náðist við efnahagslega endurreisn Íslands á síðustu árum veitir viss stöð, enda er hagkerfið mun heilbrigðara en það var á sínum tíma,

skuldir minni og greiðslufjórðuð stöðugri. Stöðugleiki hefur þó ekki lodað við Ísland í gegnum tíðina. Óstöðugleiki hefur ríkt á sviði efnahagsmála og stjórnmála undanfarin ár og tíðar breytingar í laga- og reglugerðarumhverfi draga úr fjárfestingu og uppbyggingu efnahagslífsins. Kemur óstöðugleikinn niður á verðmætasköpun og framleiðni í íslensku efnahagslífi. Smám saman drögumst við aftur úr í samkeppni þjóða.

Peningastefna, vinnumarkaður og opinber fjármál eiga að ganga í takt. Sú hefur ekki verið raunin og í nýlegri skýrslu um ramma peningastefnunnar segir að þjóðin hafi búið við óstöðugleika í peningamálum vegna þess að leikreglum hafi ekki verið fylgt. Umbætur á þessu sviði sem og á öðrum verða eingöngu með pólitísku eignarhaldi og vinnur tíminn ekki með stjórnvöldum í þeim efnum. Þau sem ráða verða að segja hvað þau vilja og hrinda því svo í framkvæmd. Tilraunir til að koma skipulagi á vinnumarkaðinn undanfarin ár hafa heldur ekki gengið eftir. Niðurstaðan af þessu er sú að við töpum öll.

Landsins gæði skapa Íslandi sérstöðu sem landsmenn hafa nýtt til

verðmætasköpunar, til skemmri og til lengri tíma. Í tímans rás hefur öflugur iðnaður byggst upp á þessum grunni en ekki síður á grunni hinna miklu auðlinda hugvits sem hér eru og virkja má – og á – í meira mæli. Þar liggja mestu tækifæri Íslands á 21. öldinni. Hér er athafnasamt fólk sem býr yfir sköpunarkrafti, frumkvæði og þrautseigju og hefur í gegnum tíðina skapað mikil verðmæti úr hugmyndum sínum. Hlutverk ríkisins í þessari mynd er ekki síst að skapa umgjörð sem hvetur landsmenn til dáða og auðveldar þeim að nýta hæfileika sína til verðmætasköpunar.

Aukna verðmætasköpun þarf til að standa undir raunverulegri lífskjarabót. Launahækkunar verða að eiga sér innistæðu og sú innistæða birtist í aukinni framleiðni. Nýleg rannsókn á vegum Alþjóðabankans leiðir í ljós að þeir fjórir þættir sem mest áhrif hafa á breytileika í framleiðni á milli landa eru menntun, efnislegir innviðir, nýsköpun, skilvirki markaða og stofnanainnviðir. Þetta undirstrikar mikilvægi þeirra mállefna sem Samtöki iðnaðarins leggja áherslu á, menntun, innviði, nýsköpun og starfsumhverfi fyrirtækja. Með umbótum í þessum fjór-

● ● Þau sem ráða verða að segja hvað þau vilja og hrinda því svo í framkvæmd.

um málaflokkum eflist samkeppnishæfni Íslands og verðmætasköpun eykst með tilheyrandi aukningu á lífsgeðum landsmanna.

Ein forsenda bættrar samkeppnishæfni er að starfsumhverfi sé stöðugt, skilvirkt og hagkvæmt. Aukinn og viðtækur stöðugleiki er ekki bara til hagsbóta fyrir fyrirtæki heldur allt íslenskt samfélag. Undanfarin ár hafa ytri skilyrði verið hagnafelld en því má ekki treysta til framtíðar lítið. Háir skattar, há laun og háir vextir í alþjóðlegu samhengi vinna þó á móti auk þess sem lengra er gengið í innleiðingu EES reglugerða en þörf krefur. Það jákvæða í stöðunni er þó það að þetta er heimatilbúinn vandi sem stjórnvöld hafa öll tækifæri til að vinna á og efla þar með samkeppnishæfni Íslands.

Ísland verði leiðandi í jafnrétti

Guðrún Ragnarsdóttir talskona Jafnvægisvogarinnar og FKA-félagskona

Við Íslendingar erum af flestum talin leiðandi í heiminum í jafnrétti kynjanna en við eigum samt ennþá langt í land til þess að ná fullkomnu jafnrétti.

Hlutfall kvenna í stjórnum fyrirtækja stendur í stað á milli ára. Lög um kynjakvóta í stjórnum fyrirtækja sem ná til fyrirtækja með 50 starfsmenn eða fleiri hafa ekki veitt konum aukin völd innan stjórna og framkvæmdastjórna. Vonir stóðu til þess að um leið og konum fjlgðaði í stjórnun myndi þeim einnig fjölga í framkvæmdastjórnun og öðrum stjórnendastöðum. Það hefur ekki gengið eftir.

Til þess að takast á við þetta flókna verkefni hefur FKA, ásamt

velferðarráðuneytinu, Sjóvá, Deloitte, Pipar/TWBA og Morgunblaðinu, hleypt af stokkunum hreyfingunni Jafnvægisvoginni. Markmiðið með verkefninu er að kynjahlutfall í framkvæmdastjórnun fyrirtækja verði 40/60 árið 2027. Það er metnaðarfullt, en raunhæft. Jafnrétti gerist ekki af sjálfu sér, það þarf að hafa fyrir því. Fyrirtæki þurfa að vera virkilega tilbúin í þessa vegferð til að ná þessu markmiði.

Tilgangur verkefnisins er að auka á jafnvægi kynja í efsta lagi stjórn-

unar fyrirtækja í íslensku viðskiptalífi. Þessu viljum við ná fram með því að virkja íslenskt viðskiptalíf til að verða að fyrirmynd jafnréttis fyrir aðrar þjóðir. Meðal þess sem við notum til að hvetja fyrirtækin til dáða er að veita viðurkenningar og draga fram í sviðsljósið fyrirtæki sem hafa náð markmiðum Jafnvægisvogarinnar. Við munum í framtíðinni standa fyrir viðburðum og fræðslu og velkja samfélagi til umhugsunar um virði fjölbreytileika og jafnvægis.

Fyrsta verkefni Jafnvægisvogarinnar er að taka saman heildræna stöðu stjórnenda í íslensku atvinnulífi og birta niðurstöðurnar. Að því búnu er mögulegt að kortleggja aðgerðir. Við viljum hvetja stjórnendur fyrirtækja á Íslandi til þess að skrifa undir viljayfirlýsingu um að hefja þessa vegferð með okkur og vinna að jöfnu tækifærum kynjanna. Takið frá 31. október því þá verður ráðstefna þar sem niðurstöður verða kynntar og fyrirmyndarfyrirtæki kynna aðgerðir.

14.
JÚN
OG
15.
JÚN

Í REYKJAVÍK

JAN VOGLER
VANESSA PEREZ
MIRA WANG

**BILL
MURRAY**
NEW WORLDS

1.-17. JÚN

2018

ÓGLEYMANLEG KVÖLDSTUND MEÐ STÓRLEIKARANUM
BILL MURRAY OG KLASSÍSKUM HLJÓDFÆRALEIKURUM

LISTAHÁTIÐ LISTAHATIÐ.IS

KYNNTU PÉR
FJÖLBREYTTA OG
GLÆSILEGA DAGSKRÁ
Á VEF LISTAHÁTIÐAR
Í REYKJAVÍK

Stjórnarmadurinn

@stjornarmadur

Skulda eða borga?

Nýr meirihluti var myndaður í Reykjavík í gær. Raunar er hann ekki svo nýr heldur frekar framhald af fráfarandi meirihluta þar sem Bjartri framtíð hefur verið skipt út fyrir Viðreisn.

Ljóst er að meirihlutinn á stórt verk fyrir höndum við að ná stjórn á fjármálum borgarinnar. Þar var gott að sjá í málefnaþingningi áherslu á að fækka nefndum og ráðum á vegum borgarinnar. Ekki veitir af enda starfa 12% vinnandi Reykvikinga hjá borginni.

Auðvitað gengur slíkt ekki upp, sérstaklega þegar lítið er til þess að sambærilegt hlutfall í smærri nágrennasveitarfélögum er 10 til 11%. Reykjavík nýtur því nákvæmlega engnar stærðarhagkvæmni þegar kemur að yfirbyggingu eins og ætti að vera raunin, heldur þvert á móti.

Annað úr málefnaþingningnum er lýtur að fjármálum og rekstri er heldur þunnur þrettándi. Halda á útsvari í lögbundnu hámarki á kjörtímabilinu. Slíkt hlýtur að vera vonbrigði eftir fordæmalaus tekjuaukningu borgarsjóðs síðustu ár. Ekkert er heldur minnst á löngu tímabæra lækku þjónustugjalda Orkuveitunnar. Allt lítur því út fyrir að vinna eigi tekjutuskuna áfram til fulls á öllum vígstöðvum.

Einnig er tekið fram að greiða eigi niður skuldir „meðan efnahagsástandið er gott“. Nú verður að segjast að sporin hræða hvað þennan meirihluta varðar. Að minnsta kosti tókst þeim að safna skuldum á síðasta kjörtímabili þrátt fyrir að tekjur borgarsjóðs hafi vaxið um þriðjung á kjörtímabilinu.

Loks segir að tryggja eigi svigrúm til fjármögnunar borgarlinu og félagslegs húsnæðis. Ekki er gott að segja hvernig á að fara að því, en tap er af venjubundnum rekstri borgarsjóðs og því ljóst að sjálfsaflafé mun að óbreyttu ekki nægja til að fjármagna þessi verkefni. Því hlýtur þetta að vera fyrirboði um frekari skuldsetningu.

Ný meirihlutinn boðar því bæði niðurgreiðslu skulda og aukna skuldsetningu í einu og sama plagginu. Það gefur varla fyrirheit um skýra sýn á fjármálin.

B5 hagnast um 41 milljón króna

Hagnaður skemmtistaðarins B5 við Bankastræti dróst saman um fjórðung á milli ára og nam 41 milljón króna árið 2017. Tekjur félagsins, Bankastræti 5 ehf., drögust saman um þrjú prósent á milli ára og voru 266 milljónir í fyrra. Skemmtistaðurinn greiddi 50 milljónir króna í arð en ellefu milljónir árið áður. B5 er í eigu Kráarfélagsins sem aftur er í eigu Andra

Andri Sigbórsson.

Sigbórssonar, fyrrverandi knattspyrnumanns, og Þórðar Agústs-sonar framkvæmdastjóra. Arðsemi eiginfjár nam 81 prósent og eigið fé var 46 milljónir króna í árslok. Eiginfjárhlutfallið var 70%. B5 skuldar ekki lánastofnunum. – hvj

07.06.2018

Ég ætla að hvetja þingmanninn til að halda áfram að spurja og lesa vegna þess að hann veit greinilega bara ekki nokkurn skapaðan hlut um þessi mál.

Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra

MUNDU EFTIR GÖMLU GÓÐU AFMÆLISKRINGLUNNI - fyrir 25-30 manns

PRENTUNIS

Sími: 561 1433

www.bjornsbakari.is

mánudaga-föstudaga 7.30 - 17.30
laugardaga 8.00 - 16.00
sunnudaga 9.00 - 16.00

Austurströnd 14 • Hringbraut 35
Fálkagata 18